

دیدار لەگەڵ هونەرماندە نایف شیخانی ... سازدانی هەلکەوت زاھیر

نایف شیخانی هونەرماندە نایف
دەرکەوتوووە و توانیوەتی
لەبوارەکەیدا زیرەکانە خۆی
بەسەپینێ هەر لەبوارە ئاوازدا و
موزیک ژەنیدا، هەر بۆیە حەزمانکرد
ئەم دیدارە لەگەڵدا بسازین.

هەلکەوت: دەتوانین کورتەبەک لە ژیاختان بزانی لەگەڵ چۆنییەتی سەرەتای
دەستپێکردنی هونەرماندە؟

وەلام: لە ساڵی 1965 لە شاری هەولێر لەدایک بووم، دەرچووی زانکۆی بەغداد (ساڵی
1991 - 1992) بکالۆریۆسم لە زمانی عەرەبیدا هەیە، وەک ئارەزوو لە سەرەتای ساڵی
1992 بە پراکتیکی ئامییری "عود" دەژەنم، بەر لەوەش خولی (3) مانگی تیۆرەکانی مۆسیقام
لە لای مامۆستایانی موزیکژەن وریا ئەحمەد، جان تۆماس خۆیندوو. بۆ ئەم
هونەرماندەدانەش ئاواز و گۆرانیم ئامادە کردوو وەک؛ هاوتا ئەسعەد، کامەران
عەبدولرەحمان، تریفە ئەحمەد، هۆزان دەرویش و چەندانی تر، ئیستاش ئەندامی تیپی
موزیکی سەتەلاییتی کوردستانم.

هەلکەوت: ئەمڕۆی مۆسیقا و گۆرانی کوردی چۆن هەڵدەسەنگی؟
وەلام: لە هەموو بوارەکانی هونەری مۆسیقا و گۆرانی کوردیدا، خەریکە توانای نوێ و
خۆیندووەی زانستی و بابەتیانە گۆرەپانەکانە ئاوەدان دەکەنەوە کە مایەیی دڵخۆشی و
ئاییندەییەکی گەشاوەترە.

هەلکەوت: چالاکی هونەری لە کوردستاندا چۆن دەبینی؟
وەلام: لەگەڵ ئەوەشدا کە بەرھەم و کاری هونەری بەپێز و جوان هەیە، هێشتا تێنەگەشتن
و دواکەوتوویی و نەشارەزایی لەوەستان نەکەوتوو.

هەلکەوت: چالاکییەکانی تاراوگە چۆن هەڵدەسەنگی؟
وەلام: بە لەبەرچاوەگرتنی کولتور و زەمینەیی تایبەتی تاراوگە و ئەو تەنگ و چەلەمانەیی
کە خودی هونەرماندەکانی تاراوگە پێوی دەنالین، ئەو هەولە دڵسۆزانەیی کە بە
لەخۆبردوویی و ماندوو بوونی خودی هونەرماندەکان دەدرین، دەکریت بڵیین کاری جوان کراوە
لەپاڵ دەیان کاری ئاست نزمدا لە رووی ئاواز و ئامادەکردن و چرپندا.

هەلکەوت: بۆ ئەوەی ئاستی هونەری کوردی بگاتە ئاستی هونەری جیھانی، چی بکریت
باشە؟

وه لّام: گرنگیدان به بواره کانی تیوری و پراکتیکی له پهیمانگه و کۆلیژ و مهلبهنده کانی فیروونی هونهری موزیک و دهنگ و تهواوی جوړه کانی تری لیکۆلینه وه له و هونه رده، سه ره رای بایه خدان به مندالان و نه وهی نوئ تاکو ئاینده یه کی گهش و بههیز بنیات بنیین.

هه لکه وت: چ که موکوورپییه ک ده بینی له ناوخوی کوردستان و چۆن چاره سه ر ده کرین؟ وه لّام: ئه و که موکوورپیانه ی نه ک ته نها له ناوخوی کوردستان بگره ئه وانیه ده ره وهش به شی زۆریان بو ژبانی موزیکی و فه ره نگی میلله تی کورد به گشتی و خودی هونه رمه ندانی بواره که ده گه ریته وه. چاره سه ریش پیویستی به زه من و هه ولی به رده وام هه یه به تاییه تیش هه ولی زانستیانه بو هه موو بواره کان.

هه لکه وت: بوچی تائیستا ستایی موزیکی کوردی جیا نه کراوه ته وه؟ وه لّام: ره نگی هه ولدان و سه ره داوی درووستبوونی ستایل لیڤه و له وئ له ته واوی کوردستاندا هه ست پیبکریت، به لّام پیویستیان به کارامه یی و شاره زایی ته واو هه یه تاکو له ئایینه یه کی نزیکدا وه ک دیاره ده یه کی زانستی و کۆمه لایه تی ستایله کانی ئه و بوارهش بو هه موو لایه ک بیته کاریکی ئاسایی.

هه لکه وت: ده نگی کیت لا په سنده؟ وه لّام: هه موو ئه و ده نگانه ی ریژ له توانای خو یان و ئه و تۆنه مۆسیقیانه ده گرن که له چوارچیوه ی میلۆدی و ریتمیکی جواندا یاری له گه ل هه سه ته وه ره کان و ناخی گو یگردا ده که ن. هه موو ئه و ده نگانه ی میلۆدییه کانیا ن ریڤ به بالای وینه شیعرییه کاندای دووراوه و هه ست ده که یت کاریکی هونه رییه نه ک شه ر فرۆشتنه به شیعر و ئاواز و ژیکانی ده نگ و هه ناسه.

هه لکه وت: ئاستی زانستی گۆرانییژی کورد چۆن ده بینی؟ وه لّام: سه ره رای ئه وه ی کۆمه لیک گۆرانییژی هه ست ناسک و خاوه ن رۆشنبیری و هه ست هونه ری به ر زمان هه یه، به لّام خوژگه زۆربه یان زیاتر له جیهانی موزیکژهن و گرووپه موزیکییه کاندای نزیك ده بوونه وه و قولتر سه رچاوه کانی مه عریفه و رۆشنبیری هونه رییان به سه رده کرده وه.

هه لکه وت دوا وته ت به ریزتان، چیه؟ وه لّام: من زۆر سوپاستان ده که م که به م جوړه هونه رمه ندان به سه ر ده که نه وه و کیسه و گرفت و پیشیار و داخوازییه کانی هونه رمه ندان ده خه نه به ر دیدی جه ماوه ر، هیوادارین به رده وامی به و کارانه تان بدن و هیوا ی سه رکه وتنتان بو ده خوازین.